

Rom 10, 20-21

20: Men Jesaja er meget frimodig og sier: Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg. Jeg ble åpenbart for dem som ikke spurte etter meg. 21: Men til Israel sier han: Hele dagen lang har jeg rakt ut mine hender til et ulydig folk som tar til motmæle.

Slik følger disse versene etter hverandre i Jesaja 65: 1-2.

"Jesaja er meget frimodig", sier Paulus. Apostelen visste at det krevdes frimodighet til å uttale dette som disse Herrens ord innebærer. Det tales jo om hvordan de mest uverdige mennesker kommer til Guds rike, får nåde og frelse bare ved tro (v. 4, 11, 12). Mens de mest nidkjære gjerningskristne fremdeles bare var et "ulydig folk som tar til motmæle" (sv: ohörsamt och gensträvigt folk).

Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg. Jeg ble åpenbart for dem som ikke spurte etter meg. Her taler Herren gjennom profeten ennå mer tydelig enn det han i mer skjulte ordelag forutsa gjennom Moses (v. 19): At hedningene skulle komme til hans rike og motta dets nåde og velsignelser. Hos Moses ble disse kalt "et uforstandig folkeslag" "som ikke er et folk". Her omtales de med disse ordene: "de som ikke søkte meg, - ikke spurte etter meg". Og nå er det altså disse Herren holder fram. "Av slike var det jeg ble funnet", sier han. Men da må det vel også være han som har oppsøkt dem? Ja, akkurat slik var det. Og dette stadfestet at evangeliet skulle gå ut til hele verden, skulle forkynnes for "hele skapningen", og altså ikke bygge på noen som helst fortjeneste eller forutsetninger som jødene mente de hadde. Dette var da det budskapet Jesaja i Herrens navn hadde stor "frimodighet" til å forkynne.

Men husk så på den veldige, guddommelige nåden som skinner fram gjennom disse ordene! "Et uforstandig folkeslag", et folk som ikke en gang "søkte Herren", ikke "spurte etter ham". Det var disse som skulle finne ham, og det var disse som skulle få komme inn i nådens rike, istedenfor dem som utrettet så mye for sin religion som jødene. Ja, slik er Kristi rike; et nåderike, et frelsens rike for "det som er fortapt", for "det dåraktige", "det som blir foraktet", "det som ikke er noe" (1Kor 1: 27-28). Her hører vi det tales om "de som ikke søkte meg, - ikke spurte etter meg". Dette burde jo lokke fram de stakkars sjelene som sitter i åndelig mørke, og som, svake i troen, ikke er kommet lenger enn til dette klagesukket: Hvis jeg nå bare hadde den rette tørst etter nåden, den rette anger, var alvorlig og flittig i bønn - da kunne nok jeg også håpe på nåde. Men når jeg er så likeglad og lettsindig osv ... hvordan kan da Gud være nådig mot meg? Du: Se nå her hva Herren selv sier: "De som ikke søkte meg, - ikke spurte etter meg"! Noe ganske annet er det hvis derimot et menneske aldri søker Herren. Da blir det vel i all evighet borte fra hans nåde. Men da er det ikke fordi nåden i Guds hjerte var blitt mindre på grunn av dette menneskets likegyldighet.

Vi skal huske at enten vi kommer eller ei, så har han dødd på korset for hver eneste sjel. Han "søker det som er fortapt". Søker dem som ennå ikke søker ham, slik Kristus sier det: "Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere" (Joh 15: 16). Men da virker sikkert nok hans nåde at vi også begynner å søke ham. Profeten sier det slik: "Jeg bød meg fram for dem som ikke spurte. Jeg var å finne for dem som ikke søkte meg" (Jes 65: 1). At vi begynner å søke og spørre etter Herren, er bare en frukt av at han først har oppsøkt oss. Herren sier at "ingen kan komme til meg uten at Faderen drar ham". Guds kjærlighet drar oss - før vi begynner å søke ham, og er derfor helt uberørt av noen godhet eller fromhet hos oss. Men når vi så begynner å søke ham, da får vi kjenne vår store likegyldighet, vårt kalde hjerte og vår treghet. Da er det om å gjøre at vi husker at nåden i Guds hjerte er fullstendig uavhengig av om vi søker, eller av hvor alvorlige vi er, hvor mye vi ber osv. På tross av at Jerusalem ikke ville omvende seg, så var Jesu hjertelag slik at han gråt over deres tilstand. Slik er Guds hjertelag. Hør nå hva Paulus også tilføyer:

Men til Israel sier han: Hele dagen lang rekker jeg ut mine hender til et ulydig folk som tar til motmæle. Dette er da siste ordet, men også det sterkeste, som svar på spørsmålet: "Forstod ikke Israel dette?" (sv: Var vel dette ukjent for Israel?). Israel er bundet opp i sitt ansvar. Mer enn noe annet folk har Israel fått høre Herrens ord. "Til Israel", eller "når det gjelder Israel" sier han: "hele dagen lang rekker jeg ut mine hender til et ulydig folk som tar til motmæle" (sv: til et ohørsamt och gensträvigt folk). "Hele dagen", dvs. gjennom hele deres nådedag, hele den lange tiden Herren søkte folket med sin nåde. "Jeg rakte mine hender ut til dem", dvs. jeg har stått som en øm, forsonlig far står med utrakte armer mot barnet sitt som har falt og er gått bort. Jeg sier: Kom tilbake, barnet mitt! Jeg vil forlate deg alt. Kom bare og kast deg i armene mine! Erkjenn bare at jeg er din allmechtige Far, og søk omvendelse, så skal alt bli godt igjen! Ja, slik har Herren Gud virkelig ropt til Israel: "Vend tilbake, Israel, du frafalne datter", eller du utro brud, "jeg vil opprette en ny pakt med deg" osv ... Det er dette han sier gjennom at han "rekker ut hendene sine".

Og hvordan har så folket svart på all denne nåden? Det får vi vite gjennom disse ordene fra Herren: "ett ohørsamt och gensträvigt folk". Slik er det folket har vært. Det samme klager Herren Gud også over andre steder: "Hva var det mer å gjøre med min vingård, som jeg ikke alt hadde gjort med den? Hvorfor bar den ville druer når jeg ventet at den skulle bære gode (sv: bära äkta druvor)?" (Jes 5: 4). Samme klagesukk har Herren foran Jerusalem: "Hvor ofte ville jeg ikke samle sammen dine barn, som en høne samler kyllingene sine under vingene sine, men dere ville ikke!" (Mat 23: 37). De "ville ikke". De var et "ulydig (sv: ohørsamt) folk", sier teksten vår. De "var ikke lydige mot (sv: hörsammade icke) evangeliet". De ville ikke vende om og gi Herren hjertet, men gav ham isteden bare ytre gjerninger og seremonier i sin gudstjeneste. Ja, de var "et folk som tok til motmæle" (sv: et gjenstridig folk). De reiste seg mot omvendelses-predikantene, de motsa sterkt og viste fra seg all Guds nåde.

I disse klagesukkene: "et ulydig folk som tar til motmæle" er, kort sagt, hele Israels historie skildret, slik folket var både før, under og etter Kristi dager på jord. Mot Moses og Aron reiste de seg ofte.

Profetene steinet de. Livets fyrste drepte de. Og denne ubotferdige ondskaben, og den dommen som ble følgene, var altså forutsagt av profetene. Dermed lå det også i Paulus' anvendelse av Jesajas ord, et særdeles sterkt og knusende budskap. Det medførte jo at de ikke lenger kunne forsvare seg med uvitenhet, for de var kalt til omvendelse av Gud, lenge og inntrengende - "hele dagen lang har jeg rakt ut mine hender". Dernest gikk det jo også klart fram av budskapet hans at de var "et ulydig folk som tok til motmæle". Dermed var også dommen over dem allerede uttalt.

Slik avslutter apostelen det kapitlet hvor han begynte med dette som var "hans hjertes ønske og bønn til Gud for Israel". Hans kjærlighet til dem hindret ham ikke i å uttale dommen over dem. Og i dette kapitlet har han også tydelig sagt hva som var grunnen til at et slikt folk, som hadde "nidkjærhet for Gud" og "jaget etter rettferdighetens lov", likevel gikk fortapt. Fordi de altså i alt sitt strev etter rettferdighet ikke var lydige mot (sv: icke hørsammat) evangeliet - "de søkte å bygge opp sin egen rettferdighet. Derfor underordnet de seg ikke (gav seg ikke inn under) Guds rettferdighet". Måtte vi aldri glemme denne lærdommen!

Måtte vi så aldri glemme at alt det Skriften inneholder om Israel, det er skrevet for alle folk til alle tider - "det ble skrevet ned til advarsel for oss" (1Kor 10: 11). Og måtte så også hver eneste én av oss holde dette speilet opp for øynene våre! Ønsker du å få klar beskjed om hvilket sinnelag Gud har, og hva han til sist vil gjøre med oss, så bare se på Israels historie. Hvordan han handlet med det ulydige og gjenstridige folket. Der ser du hva Gud skal gjøre med dem som aldri vil adlyde hans kall til omvendelse, men alltid bare fortsetter i synd og selvopptatthet. Ja, der ser du hva han vil gjøre også med dem som har hatt stor nidkjærhet for Gud, for kristelighet og bønn, - men som i alt dette har sin egentlige trøst, sin rettferdighet - og dermed ikke "hørsamma evangelium". Ja, hva gjorde Gud med det egenrettferdige, troløse og ubotferdige Israel? For det samme skal han jo også gjøre med de troløse og ubotferdige kristne. Profeten sier "de var gjenstridige og gjorde hans Hellige Ånd sorg. Da skiftet han sinn og ble deres fiende, han selv stred mot dem" (Jes 63: 10).

Nå gjorde Gud det han hadde forutsagt et annet sted: "Fordi jeg ropte, og dere ikke ville høre, fordi jeg rakte ut min hånd, og ingen gav akt, fordi dere foraktet alle mine råd og ikke ville vite av min tilrettevisning, så vil også jeg le når ulykken rammer dere, jeg vil spotte når det kommer som dere gruer for, når det dere gruer for kommer som et uvær, og deres ulykke farer fram som en stormvind ... Da skal de kalle på meg, men jeg svarer ikke. De skal søke meg, men ikke finne meg" (Ord 1: 24-30). Slik gikk Herren fram gjennom mange straffedommer over Israel, men spesielt i den siste, da Jerusalem ble ødelagt. "Da ble der slike bøønnerop inne i byen at steinene kunne røres. Men himmelen var som av kobber", stengt for all deres bønn. Nå var det Herren som ikke hørte dem, - på samme måte som de før ikke ville høre på ham. Slik handler Herren. En tid rekker han sine hender ut og innbyr synderen til å komme. Men den dagen kommer da nådens tid er forbi. Da følger dommen uten barmhjertighet. Slik har også den kjærlige Frelseren beskrevet det f. eks. i Mat 22: 1-13, og mange andre steder. Og når vi ser hvordan jødene ble kastet og spredt ut over hele verden, da ser vi realiteten av alvoret i Herrens advarsler. Å, måtte hver eneste én våkne opp og erkjenne at Herren er

fortsatt akkurat den samme! Hans advarsler til troløse kristne er like alvorlige som advarslene til det troløse Israel!

Men på samme måte som Gud er en forferdelig dommer over dem som forakter ham, så er han også umåtelig nådig mot alle dem som hører hans røst og faller ned for hans fot. Se hvordan han fryder seg over de stakkars hedningene som tok imot hans nåde: "Jeg ble funnet av dem som ikke søkte meg". Ja, se hvordan han skildrer sin inderlige lengt når han venter på sitt "ohörsamma och gensträviga folk". Og husk så på at Gud er den samme til alle tider. Nøyaktig slik som han var, eller sa at han var, slik er han også i dag. Og hva er det han sier om seg selv? "Hele dagen lang har jeg rakt ut mine hender". Slik står han også i denne stund med utrakte hender mot hver eneste én som ønsker å kunne tro, og å komme til ham. Slik taler også Herren Kristus: "Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile!" "Den som kommer til meg, skal jeg aldri støte ut". Dette må jo være akkurat det samme som at: Jeg står med utrakte hender.

Så sier du kanskje: Men denne nåden må jo bare være for virkelig botferdige og lydige sjeler, men jeg er bestandig ulydig. Jeg har ikke en gang en alvorlig vilje og kjærlighet til det gode. Hvordan skulle så jeg kunne ha noen trøst av slike ord? - Svar: Se nå etter hvordan teksten lyder! Han sier ikke: Jeg rakte mine hender ut til et lydig og botferdig ..., men tvert imot "til et ulydig og gjenstridig folk". Men hvordan skal så dette oppfattes? Et slikt folk er jo forkastet? Ja, hvis du aldri blir noe annet enn ulydig og gjenstridig, da er du nok for ditt vedkommende ulykkelig. Men fortsatt er jo Herren Gud den han sier han er. Spørsmålet er jo om Gud kan være nådig - når du er så ulydig. Hør nå, og glem aldri dette: At nåden i Guds hjerte er fullstendig fri og uavhengig av din fromhet. Se hvordan han kom til Adam på syndefallets dag med den første forkynnelsen av evangeliet, da Adam var så full av ondskap at han i bitterhet ville skyve skylden for fallet over på Gud selv. Han sier jo at: "Kvinnen som du gav meg til å være hos meg, hun gav meg av treet, og jeg åt". Men på tross av dette bar Gud fram sitt nådefulle budskap. Og se hvordan den fortapte sønnens far "da han fremdeles var langt unna" "sprang ham imøte og falt ham om halsen og kysset ham". Slik har Herren Kristus selv skildret sitt hjertelag.

Hvis du derimot bestandig blir værende i det fremmede landet, så blir du jo også for evig borte fra Guds nåde og frelse. Men faderhjertet er alltid uforandret. Faderarmene er likevel alltid utrakt mot deg så lenge din nådetid varer, så lenge du ennå blir kalt. "Hele dagen lang rekker han sine hender ut til et ulydig og gjenstridig folk". Er det derimot kommet dit hen at du selv kjemper mot din ondskap og ulydighet, og gjerne vil tro og adlyde Guds kall, så kjenner du kanskje ennå daglig naturens ulydighet. For den dukker jo opp både i tanker, ord og gjerninger. Men hvis du da, uansett alt dette likevel søker nåde, tilgivelse og hjelp ved Jesu føtter, ja, så er du ganske visst både søkt og funnet av din himmelske Far. For da er ulydigheten mot evangeliet brutt, og du er allerede i Fars armer.

Måtte vi aldri glemme hva denne teksten sier; at Gud står med utrakte hender - til og med mot et ulydig folk. Og da må jo også ganske visst det mennesket bli mottatt med all hans kjærlighet og glede, som selv tar avstand fra sin ulydighet og inderlig ønsker både å tro og å lyde ham. Så er da ordet om

en slik nåde hos Gud både overbevisende og klart framstilt også i dette dyrebare kapitlet. Måtte bare Gud gi oss av sin Hellige Ånd, så vi også kan få dette inn i hjertet, og deretter beholde det til evig liv! Amen.